

[alkutunnus] Pianon soittoa, jonka ohessa sanotaan: Kiikarissa aivoterveys. Tietoa ja tukea näkövammaisille -hanke. [/alkutunnus]

Muistimeri

[Bussin moottorin ääni lähestyy, jarrut alkavat vinkua ja lopulta bussi suhahtaa pysähtyessään]

[Pim pom!]

Opas *[puhuu huonomman laatuiseen, suhisevaan mikrofoneihin]:* Hyvät matkalaiset. Olemme saapuneet Muistimeren äärelle. Poistumme kohta bussistamme. Tosin en tupakansavun vuoksi näe kuuleeko takapenkki. Pyydän teitä ottaman tavaranne bussista poistuttaessa. Kokoonnumme laivan edessä ja pidän siinä pienen puheenvuoron.

[Kuuluu ihmisjoukosta syntyvää mölinää, ja laineiden liplatusta]

Kertoja: Väki on kokoontunut ja opas kertoo:

[Ihmisjoukosta lähtevät äänet vaimenevat, laineiden liplatusta jatkuu koko puheenvuoron ajan]

Opas: Meri symbolisoi monia asioita. Joillekin se kertoo yksinäisyydestä. Joillekin se on pelottava tuntematon, jonne ei uskalla mennä, se voi olla uhkaava tai se voi kertoa vapaudesta. Vuosisadat merille on menty tai paettu vapautta etsien. Merestä näemme vain pinnan. Se on harvoin tyyni, välillä se voi olla hyvinkin myrskyisiä. *[Ukkonen jylisee hetkellisesti taustalla, sade ropisee vasten katosta tai sateenvarjo.]* Meri on myös ääretön, joskus mitään ei näy horisontissa. Meren pohja on aivan erilainen. Sinne kerääntyy sinne vajonneet tai upotetut asiat.

Tämä meri on suuri. Välillä se on muistojen meri. Kaikki on jo tapahtunut. *[Sateen ropina hiljenee pois, laineet jatkavat liplattamista]* Muistot voivat olla hyviä ja rauhallisia. Välillä ne ovat myrskyisiä. Tässä meressä on paljon saaria. Jotkut ovat tavoittamattomia, niihin ei pysty rantautumaan. Jotkut ovat liian pelottavia rantautua. Niissä joutuu käsittelemään kipuakin tuottavia asioita. On myös saaria, joihin uskaltaa rantautua. Ne liittyvät lapsuuden hyviin muistoihin. *[Laineiden äänet vaimenevat]*

Lauletaan yhdessä: Nyt tuulet nuo viestin jo toivat.

[Kaunis naisääni laulaa ”Nyt tuulet nuo viestin jo toivat”.

Sanat: Nyt tuulet nuo viestin jo toivat, mä purtehen astua saan, kun laineiden laulelot soivat, käyn merta mä samoamaan. Niin, niin, niin, niin, mer-ten kun laulut ne kaikuvat; ken, ken, ken, ken, maalla nyt viihtyisi vaan.

Kun vinkuen mylvivi myrskyt ja synkkä on meri kuin yö, kun purttamme heittävät tyrskyt ja purjeissa täysi on työ, kun purttamme heittävät tyrskyt ja purjeissa täysi on työ, silloin, silloin tartumme innolla touveihin. Silloin, silloin pelvotta sydän vain lyö.

Kun taukoaa myrsky ja taipuu taas tyyneksi ulappa tuo, kun maillensa aurinko vaipuu ja aavoille kultiaan luo, näin, näin, näin, näin laulumme rai-kuvi raikkahin, meille aavat elohon sisällön suo.]

Kertoja: Se taisi olla monelle tuttu laulu.

Opas: Astutaan laivaan.

[Kenkien kopinaa kovalla maalla, ihmisten puheen sorinaa]

Kertoja: Väki siirtyy vanhaan höyrylaivaan.

[Lokit vinkuvat, höyrylaivan piippu ujeltaa kolmesti kauempana, joka muuttuu lyhyeksi hiljaisuudeksi]

[Tuulen ulinaa, veden liplatusta, lokkien ääntelyä]

Opas: Tuuli hivelee iloa, vesi pärskyy välillä kasvoihin. Nautit matkasta. Nautit matkasta lapsuuden saarelle ja aloitat lapsuuden muistelun.

[Koivun lehdet värisevät tuulessa, lintujen laulelua]

Laiturille tullessa tunnet tervan tuoksun. Muistat ehkä lapsuudessa keväisen tilanteen. Isä tervasi keväällä soutuvenettänne. Maihin päästyäsi metsäinen koivumetsä tuo mieleesi saunavastan tuoksun.

Miten sidoit saunavastan? Mitä muistoja saunominen tuo mieleesi? Miten lämmitit saunan? Millaisia puita sinulla oli käytössäsi? Saunan lämmitessä voi kuunnella lintujen laulua. *[Mustarastas laulaa kauniisti, puiden lehtien suhistessa tuulen mukana]* Mikä lintu laulaa? Tunnetko lintujen ääniä? Mitä lapsuuden lauluja tiedät, joissa puhutaan linnuista?

Kävelet rantaan, multa tuoksuu polun varrella. Lapset ovat uimassa. *[Leikkivien lasten ääniä]* Miten opit uimaan? Heittikö joku sinut veteen ja sinun piti vain oppia uimaan? *[Juoksuaskeleet laiturilla, ja suuri molskahdus]* Vai saitko opetella rauhassa? Vai osaatko vieläkään uida?

Rannalla vastaan tulee nuori nainen. Hänen jälkeensä jäi vahvan hajuveden tuoksu. Mikä oli sinun lempi hajuvetesi? Oliko se Tosca? Entä partavesi, oliko Old Spice? Mitä shampoota tai saippuaa käytit? Mäntysuopaa, Luxia?

[Nuotion räätinää, lintujen hiljaista laulua]

Nuotiopaikalle on sytytetty nuotio. Mitä savun tuoksu tuo sinulle mieleen? Saunan? Savusaunan? Illat nuotion ympärillä? Mitä paistoitte: lettuja, makkaraa? Tunnetko tuoreen kahvin tuoksun nenässäsi? Otatko vielä hiilikalaa? Lauletaanko nuotiolaulu? Meillä on metsässä nuotiopiiri.

[Kaunis naisääni laulaa ”Meillä on metsässä nuotiopiiri”. Taustalla räätisee nuotio.

Sanat: Meillä on metsässä nuotiopiiri, missä kuusten kuiske soi. Kipunat kohti tähtiä kiirii, lähipuutkin punerivoi.

Ja me muistain sankariaikaa, sadun tenhon tunnemme taikaa, kun laulumme yön yli kiirii, ja kun hongat huminoi. Ja me muistain sankariaikaa, sadun tenhon tunnemme taikaa, kun laulumme yön yli kiirii, ja kun hongat huminoi.

Tuli leiskuen nuolevi puuta, hämy verhoo metsän, maan. Jutut kuulemme, huudot, vaan muuta sydän syttyy tuntemaan.

Ja kun himenee hiipuva hiillos, ja kun lankee lauha yö, viime laulussa harras soi kiitos, Pyhän Yrjön kutsuu työ.

Ja me muistain sankariaikaa, sadun tenhon tunnemme taikaa, kun laulumme yön yli kiirii, ja kun hongat huminoi. Ja me muistain sankariaikaa, sadun tenhon tunnemme taikaa, kun laulumme yön yli kiirii, ja kun hongat huminoi.]

[Laulun jälkeen aallot alkavat taas kuohuta]

Jatkat matkaa. Jossain tuoksuu suopursu, haistatko sen tuoksun? *[Lokkien äännähtelyä kaukaisuudessa]* Miltä tuntuu kävellä paljain jaloin kuumalla hietikolla? Ilta alkaa hämärtää, itikat inisee, lokkien äänet vaimenevat.

[Lokkien äänet vaimenevat, itikat surisevat ja sirkat sirkuttavat] On aika palata laivaan. Mitä muistot otat mukaasi kaupunkiin? Mitkä äänet jäivät mieleesi?

Pääsit käymään vasta yhdellä saarella. Mille saarelle haluaisit seuraavaksi mennä? Lapsuuden leikkien saarelle, *[Pöllö huhuilee]* koulusaarelle vai jollekin muulle muistimeren saarelle?

[Tausta-äänet vaimenevat]

Kertoja: Linnun ääni oli mustarastaan kaunista laulua. Muisteluharjoituksen puhuja: Mauri. Laulaja: Mirjam. Kertoja: Timi.